

AVDH SIGN

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: IV/ 0 2 2 6 2 - 2 / 2022

Érkezett: 2022 NOV 18.

email

Példány: 2

Kezelőiroda:

Melléklet: 5 db

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

1535 Budapest, Pf.: 773.

hianypotlas@mkab.hu

Hiv.:

IV/2262-1/2022.

(1.K.700.074/2022/9.)

HP – kiegészítés

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Indítványozók a tisztelt Alkotmánybíróság fentebb hivatkozott, IV/2262-1/2022. számú hiánypótlásra történő felhívására a Győri Törvényszék 1.K.700.074/2022/9. számú ítélete – a VA/ETDR-EOF/2559-7/2021. számú és a VA/ETDR-EOF/261-3/2022. számú módosító hatósági végzésekre is kiterjedő – megsemmisítésére irányuló, Hegyhátszentjakab, 2022. szeptember 12. napi keltezésű alkotmányjogi panaszunkban foglaltakat az alábbiakkal **egészítjük ki**.

Rögzítjük, hogy a hiánypótlásra okot adó, fentebb hivatkozott, IV/2262-1/2022. ügyszámú, Hegyhátszentjakab, 2022. szeptember 12. napi keltezésű – eredetileg benyújtott – alkotmányjogi panaszunk a tisztelt Alkotmánybíróság előtt jelenleg a IV/2273-1/2022. ügyszámon folyó, a Győri Törvényszék 1.K.701.316/2021/14. számú ítélete – a VA/ETDR-EOF/2559-5/2021. és a VA/ETDR-EOF/2559-6/2021. számú hatósági végzésekre is kiterjedő – megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszunkat is magában foglalja. Álláspontunk szerint e két alkotmányjogi panasz egymással igen szorosan összefügg. **Kérjük** a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy szíveskedjék az **Ügyrend 34. § (1)** bekezdése alapján a tárgybeli IV/2262-1/2022. számú ügyet a IV/2273-1/2022. számú ügygel egyesíteni.

Indítványozó (1) érintettsége

Indítványozó (1) 2009. 11. 05. napja óta tulajdonosa a [redacted] szám alatti, [redacted] helyrajzi számú, kivett lakóház, udvar, gazdasági épület megnevezésű ingatlanak, amely otthonául szolgál. A perbeli építésrendészeti eljárás tárgya a [redacted] szám alatti, [redacted] helyrajzi számú lakóingatlan, amely az ő ingatlanával közvetlenül szomszédos (Mellékletek: I. sz. tulajdoni lap, II. sz. térkép).

Az Indítványozók telkével közvetlenül szomszédos, [redacted] szám alatti, [redacted] helyrajzi számú ingatlanl kapcsolatosan lefolytatott építésrendészeti eljárás kapcsán két per keletkezett:

1. a tárgybeli **1.K.700.074/2022.** ügyszámú per, melynek felperese Indítványozó (2), a keresetlevél benyújtásának dátuma: 2021. december 20.; hatósági előzménydöntései: **VA/ETDR-EOF/2559-7/2021.** számú végzés és a **VA/ETDR-EOF/261-3/2022.** számú módosító végzés
2. a **IV/2273-1/2022.** számú alkotmányjogi panasz tárgyát képező **1.K.701.316/2021.** ügyszámú per; melynek felperesei Indítványozók mindketten, a keresetlevél benyújtásának dátuma: 2021. december 15.; hatósági előzménydöntései: **VA/ETDR-EOF/2559-5/2021.** számú és **VA/ETDR-EOF/2559-6/2021.** számú végzések

A támadott **1.K.700.074/2022/9.** számú ítélet előzményhatározatai a **VA/ETDR-EOF/2559-7/2021.** számú és az azt módosító **VA/ETDR-EOF/261-3/2022.** számú hatósági döntések. A 2021. december 02. napi keltezésű, **VA/ETDR-EOF/2559-7/2021.** számú hatósági döntés [REDACTED] Indítványozó (2) ügyféli jogállás iránti kérelmét utasította vissza, ezen eljárásban tehát [REDACTED] Indítványozó (1) nem vett részt, következően a hatósági döntés ellen csak [REDACTED] Indítványozó (2) nyújtott be keresetet 2021. december 20. napján. A peres eljárás a Győri Törvényszéken folyt **1.K.700.074/2022.** ügyszámon; a peres eljárás alatt a hatóság 2022. január 19. napi keltezésű, **VA/ETDR-EOF/261-3/2022.** számú végzésében módosította az eredeti végzését. A módosító végzésben a következők szerepelnek (30. sz. / **VA/ETDR-EOF/261-4/2022.**, 2. old. 3. bekezdés és 6. bekezdés):

„A szomszédos ingatlantulajdonos és hasznélvező ügyféli jogállását az építésrendészeti eljárásban az alábbiak miatt nem tudtam megállapítani:”

„Az Elj.r. 4. § (1) bekezdése szerint az építésügyi hatóság engedélyezési és tudomásulvételi eljárásában, az építésfelügyeleti hatóság építésrendészeti eljárásában külön vizsgálat nélkül ügyfélnek minősül az építető és az építési tevékenységgel érintett telek – az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet szerinti mezőgazdasági birtoktest esetén az ahhoz tartozó valamennyi telek, építmény, építményrész tulajdonosa.”
(**VA/ETDR-EOF/261-4/2022.**, 2. old. 6. bekezdés)

A szomszédos ingatlantulajdonos nyilvánvalóan [REDACTED] Indítványozó (1), aki viszont nem kapott a hatóságtól értesítést sem arról, hogy az ő ügyféli jogállását is megtagadja, s mivel ezen – a tárgybeli **1.K.700.074/2022.** ügyszámú – perben nem volt fél, védekezni sem tudott ellene. A hatóság által (is) hívott Elj. r. 4. § (1) bekezdése éppen azt mondja, hogy Indítványozó (1) mint a szomszédos telek tulajdonosa az építésrendészeti eljárásban is ex lege ügyfél – amennyiben az Alkotmánybíróság több döntésében is definiált „érintett telek” értelmezését vesszük alapul.

Eközben a Győri Törvényszék előtt párhuzamosan folyt a **1.K.701.316/2021.** ügyszámú per, amelyben [REDACTED] Indítványozó (1) mint a tárgybeli ingatlannal szomszédos telek tulajdonosa és [REDACTED] Indítványozó (2) mint annak hasznélvező jogosultja közösen kezdeményezték a hatóság 2021. október 21. napi keltezésű **VA/ETDR-EOF/2559-5/2021.** számú és az építésrendészeti eljárást megszüntető, 2021. november 30. napi keltezésű, **VA/ETDR-EOF/2559-6/2021.** számú végzései ellen (**IV/2262-1/2022.**). A legfőbb kereseti kérelem szintén Indítványozók (felperesek) ügyféli jogállásával volt kapcsolatos (22. sz. / Keresetlevél a **VA/ETDR-EOF/2559-5/2021.** és **VA/ETDR-EOF/2559-6/2021.** számú végzések ellen, 2021. december 15., 10-11. old.):

„Szíveskedjék a tisztelt Törvényszék a támadott végzéseket megsemmisíteni az Ákr. 123. § (1) g) pontja alapján, mivel az eljárásba további ügyfél bevonásának lett volna helye, s szíveskedjék az elsőfokú hatóságot új eljárásra utasítani.

Vagy szíveskedjék a tisztelt Törvényszék a támadott végzéseket súlyos eljárási hibák, a tényfeltárás elmulasztása, az ágazati anyagi jog negligálása, alapjogsértések, legfőképp 1. rendű felperes hátrányos megkülönböztetése – úgymint: sajátos igényeinek mellőzése és az észszerű alkalmazkodás, valamint az előnyben részesítés megtagadása – okán hatályon kívül helyezni és az elsőfokú hatóságot új eljárásra utasítani.”

Ezen perben a bíróság a 2022. július 11. napi keltezésű, **1.K.701.316/2021/14.** számú ítéletében Indítványozók keresetét elutasította, azonban a kereseti kérelmeket nem vizsgálta, azokat ítéletében meg sem említette (vö. a IV/2273-1/2022. számú ügyben 2022. november 16. napi keltezéssel benyújtott kiegészítésünket). Így nem vizsgálta Indítványozók ügyféli jogállással kapcsolatos fő kérelmét sem; ezen perben tehát nem került eldöntésre az sem, hogy Indítványozó (1) szomszédos telektulajdonos az Ákr. 10. § (2) bekezdésére figyelemmel az Elj. r. 4. § (1)¹ bekezdése alapján, az Alkotmánybíróság 3278/2019. (XI. 5.) AB határozatában értelmezett „érintett telek” fogalmára is tekintettel rendelkezik-e ügyféli jogosultsággal, azaz az ő személyére (is) figyelemmel további ügyfél bevonásának lett volna-e helye, vagyis hogy ezen okból ipso iure semmisék-e a perben támadott végzések.

Ezen párhuzamosan folyó perben a hatóság lényegében már kitért arra, hogy Indítványozó (1) ügyféli státuszát sem kívánja megadni, a 2022. január 14. napi keltezésű, de a bírósághoz csak 2022. január 17. napján előterjesztett védirataiban így fogalmazott (23. sz. / Védirat: VA/HF-JO/1-8/2022., 2022. 01. 14., 3. old. 3. bekezdés; 24. sz. / Védirat VA/HF-JO/1-9/2022., 2022. 01. 14., 2. old. 5-6. bekezdés):

„Jelen per tárgyát képező építési tevékenység szabályossá tétele érdekében nem volt szükség az építetlőn kívül más személy kötelezésére, ezért nem is kerültek bevonásra más ügyfelek – így *felperesek sem* – az eljárásba ügyfélként. *Felperesek* részére az építésrendészeti döntések azért kerültek kézbesítésre, hogy számukra is megnyugtató módon értesüljenek arról, hol tart a bejelentésük kivizsgálása. Az ügyféli jogállást azonban nem a döntések kézbesítése keletkezteti, hanem az Ákr. 10. § (1) bekezdése és az Elj. r. 4. §-a alapján kell megítélni. Ezen jogszabályhelyek alapján alperesi hatóság álláspontja szerint *felperesek az építésrendészeti eljárásban nem voltak ügyfelek*, mivel jogukat, jogi helyzetüket a szomszédos ingatlanon megvalósult szabálytalan építés nem érintette, ezért az ebben az eljárásban hozott döntéseket keresettel sem támadhatják. Az *ügyféli jogállás ejutasításáról* egyébként az eljárás későbbi szakaszában született is döntés, (VA/ETDR-EOF/12 559-7/2021.), amelyet *felperesek* szintén keresettel támadnak.

Megjegyzem azt is, hogy az építésrendészeti eljárást követő fennmaradási engedélyezési eljárásba *felperesek* már ügyfélként bevonásra kerültek, a fennmaradási engedély ellen szintén per van folyamatban a Tisztelt Törvényszéken.”

A „*felperesek*” többes számú alak nyilvánvalóan mindkét felperesre, azaz mindkét Indítványozóra vonatkozik. Ezen védiratok előterjesztése 2022. január 17. napján történt, s két nap múlva, 2022. január 19. napján már meg is született a tárgybéli **VA/ETDR-EOF/261-3/2022.** számú módosító végzés, amely Indítványozó (1) mint a szomszédos ingatlantulajdonos ügyféli jogát is megtagadta. A tárgybéli **1.K.700.074/2022.** számú perben Indítványozó (2) a keresetkiterjesztésében erőteljesen sérelmezte ezen hatósági aktust, s kioktatást is kért a bíróságtól. (32. sz. / Keresetkiterjesztés kijavító és módosító végzésre, 2022. február 17., 11-12. old.):

¹ Elj. r. = az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet

„Végezetül a legfontosabb kérdésről: A VA/ETDR-EOF/261-4/2022. számú módosító végzés a következőt állítja: »A szomszédos ingatlantulajdonos és hasznélvező ügyféli jogállását az építésrendészeti eljárásban az alábbiak miatt nem tudtam megállapítani« (2. old. 3. bek.). A hasznélvező én vagyok, azonban az ingatlantulajdonos nyilvánvalóan nem. Ő ugyanis az autista kislányom. A jelen ügy kizárólag az én ügyféli jogállásommal kapcsolatos, ebben az ingatlantulajdonos autista kislányom nem ügyfél, részt sem vesz – mégis őt is érintő döntést hoz alperesi hatóság. Akkor ez most mit jelent? Be kell vonni a jelen ügybe, a jelen peres eljárásba is a kislányomat, hogy védekezni tudjon? Vagy nem kell bevonni, s a tudomása nélkül lehet rá vonatkozó döntést hozni? Számtalanszor kértem alperest, hogy szíveskedjék kímélni őt, de újabban a körmendi hatóság kimondottan utazik rá: az építésügyi hatóság még kötelezte is, még óriási bírságokkal is fenyegette a szomszédos ingatlan balesetveszélyes állapotú kéménye ügyében (VA/ETDR-EOF/203-3/2022. számú – szintén peresített – határozat). Természetesen az ügybe való bevonása nélkül, támogató lehetővé tétele nélkül, s amikor ismét támogató lehetővé tételét kérte, imígyen válaszoltak neki: »A hatósági eljárásokban benyújtott beadványok és a keresetlevelek alapján is jól látható, hogy a 'támogatásra szoruló' ügyféllel azonos címen tartózkodó szülő gyámhivatali kirendelés nélkül is be tudta tölteni a támogató szerepét« (VA/ETDR-EOF/203-11/2022). A támogató hivatalosan kirendelt személy – a szülő pedig szülő, aki nyilván támogatja a gyermekét, de ettől még nem támogató. Az autista személynek alanyi joga a támogató igénybevétele, az autizmus ugyanis az IQ-tól független nehezített állapot. A kislányom semmibevétele mellett a gúny is nyilvánvaló az idézőjel használatával. Kénytelen vagyok ezt mondani: Szégyellje magát az ilyen hatóság!

Ami a VA/ETDR-EOF/261-4/2022. számú módosító végzés kislányomat érintő érdemi részét illeti: az alperesi hatóság által is idézett Eljr. 4. § (1) bekezdése alapján: „... az építésfelügyeleti hatóság építésrendészeti eljárásában külön vizsgálat nélkül ügyfélnek minősül... az építési tevékenységgel érintett telek... tulajdonosa”. Tehát: 1) az építésrendészeti eljárásban 2) az érintett telek 3) tulajdonosa 4) külön vizsgálat nélkül ügyfél. Mit nem ért ezen alperes? Ha esetleg az „érintett” nem volna még most sem világos számára: nemcsak az építmény és a telek fizikailag közvetlen kapcsolatát jelenti, hanem az építmény hatásterületét is: így a szomszédos telket is; nem a szomszédos telek és az építmény közvetlen fizikai érintkezését jelenti, hanem pusztán a szomszédos telket. [vö. pl. 3278/2019. (XI. 5.) AB határozat]”

„Kioktatási kérelem

Kérem a tisztelt Törvényszéket, szíveskedjék kioktatni, hogy szükséges-e a kislányom, [REDACTED] perbevonása, felperesként való perbelépése annak okán, hogy a VA/ETDR-EOF/261-4/2022. számú módosító végzés az ő ügyféli jogállását is kvázi elutasítja. Megjegyzem: ez az egyetlen per a körmendi hatóság és köztem lévő perek közül, amely eddig még nem vonatkozott rá, amelyben nem kellett részt vennie.”

Válaszul a hatóság a következőt nyilatkozta (33. sz. / Alperesi nyilatkozat, VA/HF-JO/1-23/2022., 2022. 03. 02., 2-3. old.):

„Módosító végzésünk indokolási részében a *szomszédos ingatlan tulajdonosára* utalás természetesen általános megállapítást takar, a hatóság arra utalt, hogy *a szomszédos ingatlan vonatkozásában semmilyen jogviszony nem alapozza meg az ügyféli jogállást*, A hatóság hivatalból köteles vizsgálni, ki az, aki az eljárásban ügyfélként beléphet, és azt, hogy *vizsgálata e tekintetben teljeskörű volt*, támasztja alá a kifogásolt megfogalmazás, Természetesen a döntés rendelkező része kizárólag

„felperesre tartalmaz rendelkezést, így álláspontunk szerint a közigazgatási per felperese is csak ő lehet.” (33. sz. / Alperesi nyilatkozat, VA/HF-JO/1-23/2022., 2022. 03. 02., 2-3. old.)

E nyilatkozatból is egyértelmű, hogy a hatóság „hivatalból” „teljeskörűen” vizsgálta az ügyféli jogállást, s Indítványozó (1) mint a szomszédos ingatlan tulajdonosa nem ügyfél. Erről az állítólag „teljeskörű” vizsgálatról azonban Indítványozó (1) semmiféle tájékoztatást nem kapott. Egyértelmű az is, hogy a hatóság nem kívánná, hogy a tárgybeli folyó perbe Indítványozó (1) beléphessen, hogy megvédhesse a jogait. A bíróság nem is tette lehetővé ezt számára, a kioktatási kérelmet nem válaszolta meg. Hangsúlyozzuk ismét, hogy a párhuzamosan folyó **1.K.701.316/2021.** ügyszámú pert lezáró ítélet még csak nem is érinti a legfontosabb kereseti kérelmet: a hatóságnak be kellett volna-e vonnia az ügybe legalább a szomszédos telek tulajdonosát, azaz Indítványozó (1) ex lege ügyfél-e az Elj. r. 4. § (1) bekezdése alapján. Ezen per tehát úgy ért véget, hogy mivel a keresetet a bíróság elutasította – de ítéletében egy szót sem szólt magáról a kérelemről –, az építésrendészeti eljárást megszüntető hatósági végzés hatályban maradt, azaz soha többé nem vitatható rendes bíróság előtt.

A támadott **1.K.700.074/2022/9.** számú ítélet mindössze ennyiben tér ki Indítványozó (1) ügyféli jogaira (35. sz. / 1.K.700.074/2022/9., [14]; [27] utolsó mondat):

„Végezetül utalt arra is [felperes = Indítványozó (2)], vagy a végzés szóhasználata miatt nem egyértelmű, hogy csak a felperes vagy a *szomszédos ingatlan tulajdonosának* az ügyféli jogállását is megtagadta-e a végzésében az alperes.”

„A végzés rendelkezéséből egyértelmű, hogy a hatóság a felperes ügyféli jogállását tagadta meg, ezért a *szomszédos ingatlan tulajdonosával* kapcsolatban rögzített felperesi aggályok nem értelmezhetőek.”

A végzés szóhasználatából azonban ez nyilvánvalóan egyértelmű, s éppen az egyértelműséget sérelmezte a perben Indítványozó (2) is, s nem pusztán „utalt arra”, hanem részletesen kifejtve sérelmezte kioktatási kérelmet is előterjesztve. Kioktatással pedig tartozik (tartozna) a bíróság a félnek, különösen ha a fél jogi képviselő nélkül jár el, s még kimondottan kéri is. Továbbá: alperesi hatóság perbeli nyilatkozatában szintén egyértelművé tette, hogy Indítványozó (1) mint a szomszédos telek tulajdonosa szerinte nem ügyfél. Egyértelmű az is, hogy Indítványozó (1) nem kapott lehetőséget a védekezésre, valamint az is, hogy a párhuzamosan folyó **1.K.701.316/2021.** ügyszámú perben az ügyféli jogállására vonatkozó konkrét, határozott kereseti kérelmét a bíróság figyelmen kívül hagyta (vö. **IV/2273-1/2022.**). Valamint egyértelmű az is, hogy ezzel végképp nincs esélye arra, hogy hatékony jogorvoslással éljen jogainak megsértése ellen, mert hiszen mindkét per ítélt dolog.

Úgy született res iudicata Indítványozó (1) ügyféli jogaival kapcsolatban, hogy nem volt olyan per, amely egyáltalán tárgyalta volna, hogy nem volt olyan hatósági eljárás, amelyben érveit előadhatta volna. A védett embercsoporthoz tartozó, sérülékeny autista Indítványozó (1) Magyarország valószínűleg legrafináltabb hatósági és bírói módszerével áll szemben.

Mivel a támadott ítélet hatályban tartotta a tárgybeli **VA/ETDR-EOF/261-3/2022.** számú módosító végzést, ellene hazai rendes bíróságok előtt soha többé nincs hatékony jogvédelem, az Ákr. és a Kp. alapján pedig nemcsak a végzés rendelkező része, hanem annak minden szava, így Indítványozó (1) telekszomszédos tulajdonosra vonatkozó szava is res iudicata:

Ákr. 82. § [A döntés véglegessége]

(1) A hatóság döntése végleges, ha azt a hatóság már – az e törvényben meghatározott kivételekkel – nem változtathatja meg. A véglegesség a döntés közlésével áll be.

Kp. 96. § [Anyagi jogerőhatás]

A közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálata tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanazon közigazgatási tevékenység jogszerűségének vizsgálatára a felek vagy az érdekeltek új keresetet indíthassanak vagy azt egyébként vitássá tehessek.

Mivel a bíróság a végleges végzést felülvizsgálta már, nem ad esélyt Indítványozó (1) számára az a tény sem, hogy a tárgybeli módosító végzést a hatóság vele nem közölte, s így elméletileg számára az nem végleges. De az **1.K.700.074/2022/9.** számú ítélet jogereje akkor sem törhető fel, ahogy a **1.K.701.316/2021/14.** számú ítélet jogereje sem. Indítványozó (1) számára az az egyetlen esély – hogy a soha el nem bírált, de mégis megvont ügyféli jogaival élni tudjon egy olyan eljárásban, amely az ő jogait, jogos érdekeit közvetlenül érinti mint közvetlen telekszomszéd tulajdonost –, ha a tisztelt Alkotmánybíróság mind a tárgybeli **1.K.700.074/2022/9.** számú ítéletet, mind a **IV/2273-1/2022.** alkotmánybírósági ügyszámú **1.K.701.316/2021/14.** számú ítélet megsemmisíti a hatósági döntésekre is kiterjedően. **Ezért is kéri Indítványozó (1), hogy a tisztelt Alkotmánybíróság szíveskedjék e két ügyet egyesíteni, hiszen mindkét ítélet úgy dönt Indítványozó (1) ügyféli jogállásáról, hogy nem dönt, de a jogai mégis teljes mértékben megvonásra kerültek. Indítványozó (1) – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében garantált – jogorvoslathoz való joga oly mértékben sérült, hogy nincs is ilyen lehetősége.**

A 3075/2017. (IV. 19.) AB végzésben a tisztelt Alkotmánybíróság úgy döntött, hogy a hatósági és peres eljárásban félként nem résztvevő felperesi hozzátartozók panaszát befogadja [10] – eszerint nem gátja a befogadásnak pusztán az a tény, hogy az indítványozó nem volt fél a perben vagy az azt megelőző hatósági eljárásban, amennyiben az indítványozó nem a hozzátartozója sérelme okán, hanem a saját sérelme okán nyújtja be az alkotmányjogi panaszt. Indítványozó (1) nem hozzátartozója – édesanyja –, azaz Indítványozó (2), hanem a saját Alaptörvényben biztosított jogainak sérelme miatt fordul a tisztelt Alkotmánybírósághoz, s kéri, hogy alkotmányjogi panaszát a tisztelt Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-a alapján befogadni szíveskedjék.

Indítványozók azért fordulnak együtt a tisztelt Alkotmánybírósághoz, mert mind a tárgybeli **1.K.700.074/2022/9.** számú ítélet és hatósági előzménydöntése, mind a **IV/2273-1/2022.** alkotmánybírósági számú ügy mindkettőjüket közvetlenül érinti. A **IV/2273-1/2022.** alkotmánybírósági számú ügy tárgyát képező **1.K.701.316/2021.** számú perben mindkettőn felperesek voltak, a jelen panasszal támadott perben Indítványozó (2) felperes volt, a per eredménye / következménye azonban a fentebb kifejtettek szerint Indítványozó (1) személyét és jogait is közvetlenül érinti. Ezen túlmenően: e két ügy valójában egy ügy: mindkét ügy főkérdése Indítványozók ügyféli jogállása.

Alapjogi érveléssel alátámasztott indokolás, ill. alkotmányjogilag értékelhető érvelés

A tárgybeli perben benyújtott védiratában alperesi hatóság kitér arra a tényre, hogy a tárgybeli ingatlan fennmaradási engedélyezési eljárásába ügyfélként bevonásra kerültünk mint telekszomszédok (23. sz. / Védirat: VA/HF-JO/1-8/2022., 2022. 01. 14., 3. old. 3. bekezdés; 24. sz. / Védirat VA/HF-JO/1-9/2022., 2022. 01. 14., 2. old. 6. bekezdés):

„Megjegyzem azt is, hogy az építésrendészeti eljárást követő fennmaradási engedélyezési eljárásba felperesek már ügyfélként bevonásra kerültek...”

Most itt eltekintve attól, hogy az ügyféli jogainkkal a fennmaradási engedélyezési eljárásban egyáltalán nem tudtunk élni – mert erről az eljárásról Indítványozó (2) számos kérelme ellenére csak az ügy befejezése előtt kaptunk értesítést, az iratokat az ügy végleges döntéssel történő lezárulása napján, ill. azt követően kaptuk meg, Indítványozó (1) pedig a támogatott döntéshozatalhoz való jogával kifejezett kérelme ellenére sem élhetett –, az tény, hogy „papíron” ügyfelek voltunk. A perben támadott hatósági végzésekből és a fennmaradási engedélyből is kitűnően a szóban forgó fennmaradási engedélyezési eljárás a tárgybeli ingatlan keleti oldalán szabálytalanul épített bővítményre vonatkozott (9. sz. / VA/ETDR-EOF/2559-5/2021.; 11. sz. / VA/ETDR-EOF/2559-6/2021.; III. sz. / VA/ÉTDR-ÉOF/3124-9/2021. számú Fennmaradási engedély).

A hatósági ellenőrzésre okot adó bejelentést Indítványozó (2) tette, azonban nem a keleti oldalon lévő szabálytalan bővítéssel kapcsolatban, hanem a nyugati, azaz Indítványozók felé eső oldalon lévő jogsértő építési munkákkal kapcsolatban (1. sz. / EPAPIR-20 210 913-69.). A keleti oldal szabálytalan, azaz bejelentés nélkül végzett bővítésére nyilvánvalóan a protokoll szerinti ÉMO-ellenőrzésnél derült fény, s mivel az ÉMO közhiteles, a hatóság akkor is köteles eljárni, ha nem akar, a bővítést tehát az ellenőrzés során nem tudja szándékosan nem észlelni, mivelhogy kimutatja az ÉMO-térkép. Minden idevágó perben egyértelművé is tettük, hogy csak a nyugati oldalon lévő építési munkákat sérelmezzük, s a hatóság előtt is nyilvánvaló volt, hogy mindhiába vagyunk a fennmaradási engedélyezési eljárásban – bár megkésve és tehetetlenül, eszköztelenül – papíron ügyfelek, mert a keleti oldal kapcsán aligha tudjuk bizonyítani a keresetösségi jogunkat egy esetleges perben.

Összefoglalva:

1. Az építésrendészeti eljárás és a fennmaradási engedélyezési eljárás tárgya a velünk közvetlenül telekszomszédos, telekhatáros beépítésű [REDACTED] szám alatti ingatlan.
2. A [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] szám alatti ingatlannal közvetlenül szomszédos telek tulajdonosa Indítványozó (1), haszonélvezői jogosultja Indítványozó (2).
3. A fennmaradási engedélyezési eljárás az építésrendészeti eljárás megszüntetése napján indult (bár mi csak jóval később kaptunk róla értesítést). Az építésrendészeti eljárás előzményeljárása volt a fennmaradási engedélyezési eljárásnak, az építésrendészeti eljárásban hozott végzések kimondottan nevesítik is a jövőbeni fennmaradási engedélyezési eljárást mint az építésrendészeti eljárásból következő eljárást.
4. Az építésrendészeti eljárást és a fennmaradási engedélyezési eljárást a „Vas Megyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi Osztály 2 – Körmeny” nevet viselő hatóság folytatta le. Mind az építésrendészeti eljárást megszüntető végzést, mind a tárgybeli ügyféli jogállást visszautasító és az azt elutasításra módosító végzést, mind a fennmaradási engedélyt [REDACTED] megbízott osztályvezető írta alá. A hatóság mindkét eljárásnál a hatáskörét az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről szóló 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. §-ára alapította, s bár a tárgybeli ügyben később a hatásköri hivatkozását felperesi keresetlélvél hatására egy kijavító végzésben a 3. §-a javította, az építésrendészeti eljárást megszüntető VA/ETDR-EOF/2559-6/2021.számú végzésében változatlanul hagyta. A tárgybeli perben védiratában előadta, hogy nincs jelentősége annak, hogy a hatásköri hivatkozás az 1. §-a (építésügy) vagy 3. §-a (építésrendészeti ügy) történik-e, mert azonos hatóságról van szó (33. sz. / Alperesi nyilatkozat: VA/HF-JO/1-23/2022., 2022. 03. 02., 2. old. 2. bekezdés):

„Tehát a kormányhivatal jár el *mind építésügyi, mind építésfelügyeleti hatáskörben* az általános építményfajták tekintetében ugyanazon jogszabály fenti két, idézett szakasza alapján, ezért

döntéseinkben bármely szakaszra is hivatkozunk, arra alperes hatáskörét alapíthatja, fel sem merülhet a hatáskör hiányában történő eljárás.”

Ezen érvelésével a bíróság lényegében egyetértett, amikor is ő sem tartotta jelentőséggel bírónak az 1. §-ra vagy a 3. §-ra történő hatásköri hivatkozást (35. sz. / 1.K.700.074/2022/9. [19]).

5. Ügyfelek voltunk (bár tényleges ügyféli lehetőség nélkül) a fennmaradási engedélyezési eljárásban, amely *kizárólag a tárgybeli ingatlan keleti oldalával volt kapcsolatos*, s amely bennünket valóban nem érintett, s amelyet Indítványozó (2) bejelentésében és a hatóságnak küldött összes beadványában nem is kifogásolt.

6. Nem lehettünk ügyfelek az építésrendészeti eljárásban, mert a hatósági és bírói álláspont szerint az *kizárólag a tárgybeli ingatlan keleti oldalával volt kapcsolatos*, amely bennünket nem érint, viszont bennünket közvetlenül érintett a nyugati oldalon a keleti oldali bővítéssel egyidejűleg végzett számos építési munka, amelyeket kifogásoltunk, s amelyek miatt ügyfelek kívántunk lenni az építésrendészeti eljárásban.

7. Ugyanazon bíróságon, személyében is ugyanazon bíró előtt, ugyanazon időben folyt a fennmaradási engedéllyel és Indítványozó (1) fennmaradási engedélyezési eljárásban történt hátrányos megkülönböztetésével kapcsolatos két per, valamint az építésrendészeti eljárással kapcsolatos ügyféli jogokat érintő két per, mely utóbbi – tárgybeli – perben felperesi hivatkozások történtek alperesi hatóság ügyféli jogokat érintő kétféle döntésére mint indokolhatatlan megkülönböztetésre (pl. 28. sz. / Keresetlevél a VA/ETDR-EOF/2559-7/2021. számú végzés ellen, 2021. december 20., 10-12. old.).

Következően:

Ugyanazon hatóság által, ugyanazon időben, ugyanazon építkezést érintő kétféle, de egymással szorosan összefüggő eljárásban, ugyanazon telekszomszédok ügyféli jogállásának hatósági megítélése szögesen ellentétes, kimondottan megkülönböztető, s ezen megkülönböztetésnek a hatóság és a megkülönböztetést elfogadó bíróság észszerű magyarázatát nem adta.

Az ügyféli jogállással kapcsolatos jogszabályok:

Ákr. 10. § [Az ügyfél]

(1) Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.

(2) Törvény vagy kormányrendelet meghatározott ügyfajtában megállapíthatja azon személyek és szervezetek körét, akik (amelyek) a *jogszabály erejénél fogva ügyfélnek* minősülnek.

Elj. r. 4. § (1) Az építésügyi hatóság engedélyezési és tudomásulvételi eljárásában, az *építésfelügyeleti hatóság építésrendészeti eljárásában külön vizsgálat nélkül ügyfélnek* minősül az építető és az építési tevékenységgel érintett telek – az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet szerinti mezőgazdasági birtoktest esetén az ahhoz tartozó valamennyi telek, építmény, építményrész *tulajdonosa*.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően az építésügyi és az építésfelügyeleti hatósági eljárásokban minden esetben vizsgálni kell az ügyféli jogállását annak, akinek az építési tevékenységgel érintett telekre, építményre vonatkozó *jogát az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték*.

Az Alkotmánybíróság több döntésében is kibontotta, miként kell értelmezni az ügyféli státusz kapcsán az „érintett telek” fogalmát: például a telekalakítással kapcsolatosan a 12/2015. (V. 14.) AB határozatban és a 3241/2017. (X. 10.) AB határozatban, építésüggyel kapcsolatosan a 3278/2019. (XI. 5.) AB határozatban. Ez utóbbi határozatában az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a szomszédos telek is érintett telek, következően az azzal rendelkezni jogosult az építési eljárás ügyfele:

„A joganyag komplex értelmezése egyértelművé teszi, hogy a jogalkotó nem csupán a kérelmezetti (amelyen az építési tevékenységet tervezik) ingatlan tulajdonosát, illetve az építetetőt kívánta az ügyféli körbe vonni. Ez az indoka az „érintett” kifejezés használatának, mely jóval tágabb kört feltételez a kérelmezetti (ingatlan, illetve tevékenység) megfogalmazásnál. Szintén ezt erősíti az ellenérdekű ügyfélre vonatkozó jogszabályi rendelkezések köre is, amellyel a jogalkotó a kérelmezetti ingatlan (kérelmezetti tevékenység) jogosultján túlmenően potenciális ügyféli jogállást eredményezőnek ismeri el, hogy az adott hatósági ügy (jelen esetben építési hatósági ügy) a kérelmezőn kívül mások jogait is érintheti.” {3278/2019. (XI. 5.) AB határozat[34]}

„A potenciális ügyféli kör nem tekintendő azonosnak a tényleges ügyféli körrel, azonban ahhoz, hogy az érintett éljen ügyféli jogaival, illetve eldönthesse, kíván-e élni ügyféli jogállásával, az szükséges, hogy a hatósági eljárás megindulásáról szabályszerűen értesüljön.” {3278/2019. (XI. 5.) AB határozat[35]}

„Az eljárás gyors lefolytatása, valamint az, hogy valamennyi információ és érdek lehetőleg teljes mértékben felszínre kerüljön az elsőfokú eljárásban, olyan legitim érdekek tekinthetők, amelyek nevében elfogadható, hogy az ügyfelekkel szemben követelményként lehessen támasztani az elsőfokú eljárásban való részvételt, [...] Ehhez azonban szükséges a hatósági eljárásban való részvétel lehetőségének biztosítása, ennek első lépéseként a potenciális ügyféli kör értesítése.” {3278/2019. (XI. 5.) AB határozat[39]}

„Az R.² áttekintése, és annak a Ket.³ előírásaival való összevetését követően az Alkotmánybíróság arra az álláspontra jutott, hogy a végzés meghozatalakor hatályos szabályozásból nem vezethető le a megismételt elsőfokú bíróság végzésében foglalt következtetés az ügyféli jogállást illetően, azaz az R. komplex értelmezése nem vezethet oda, hogy az építési engedélyezési eljárás megindulásakor ne lenne értesítendő a kérelmezetti ingatlannal közvetlenül szomszédos telek tekintetében az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jog jogosultja. Ez az értelmezés a Ket. általános ügyfél fogalmának szűkítését eredményezi, egyben felveti az Alaptörvény tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozóan rögzített elvárásokkal való összeegyeztethetőség kérdését.” {3278/2019. (XI. 5.) AB határozat[40]}

Bár a támadott ítélet nem tér ki rá, alperesi hatóság rendre azzal érvelt a per folyamán, hogy az engedélyezési eljárásban a telekszomszéd ügyféli jogállásának megállapítására más eljárási szabályok vonatkoznak, mint az építésrendészeti eljárásban, ezt a különbségtételt azonban az Elj. r. 4. § -a egyértelműen nem teszi lehetővé. Az Alkotmánybíróság előtt is volt több olyan ügy, amely építésrendészeti eljárással volt kapcsolatos, de az alkotmányjogi kérdés sosem az volt, hogy az építésrendészeti eljárásban a közvetlen telekszomszédot megilleti-e az ügyféli jogállás. Ezek egyike pl. alperesi hatóság által kedvező hivatkozott 3224/2017. (IX. 25.) AB határozat (31. sz./ Védírat: VA/HF-JO/1-16/2022., 2022. 01. 20., 3. old. 3.

² R = Elj. r. = az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet

³ Az Ákr. 10. §-a hasonlóképp fogalmaz.

bekezdés), amelyben a hatóság jogorvoslati eljárások után éppenséggel megadta a panaszos ügyféli státuszát, ő azonban elmulasztott élni ügyféli jogaival. Érdekes mód alperesi hatóság a perben pont arra hivatkozott, hogy az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az építésrendészeti eljárás nem kérelemre, hanem hivatalból indul meg. Természetesen. Hisz épp az a lényeg, hogy a hivatalbóli építésrendészeti eljárásban ügyfél a szomszédos telek tulajdonosa. Az Alkotmánybíróság egy építésrendészeti eljárással kapcsolatos ügyben hivatkozott is épp ezen 3224/2017. (IX. 25.) AB határozatára, s épp az építésrendészeti eljárásban alkalmazandó ügyféli jogokkal kapcsolatban {3158/2020. (XI. 5.) AB határozat [18]}:

„Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az ügyféli minőség jogszabályba ütköző megtagadása sérti az indítványozó (jelen indítványban nem hivatkozott) tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát, valamint azzal összefüggésben az indítványban is megjelölt, jogorvoslathoz való, Alaptörvényben biztosított jogát {például: 3224/2017. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [32]}.”

A fentebb idézett 3158/2020. (XI. 5.) AB határozat panaszosa ügyféli jogállását éppen azért nem tudta megállapítani a hatóság az építésrendészeti eljárásban, meg az indítványozó nem a a közvetlen telekszomszéd volt, hanem a második szomszéd. Épp az volt a hatósági hivatkozás alapja, hogy akkor lehetett volna ügyfél, ha a szomszédos telek tulajdonosa, egyébként pedig csak az Ákr. 10. § (1) bekezdése alapján.

Amennyiben az Elj. r. 4. §-ának „érintett telek” kifejezése a szomszédos telekre is vonatkozik, akkor az (1) bekezdésből következően egyértelmű, hogy Indítványozó (1) ex lege ügyfél mind az engedélyezési, mind az építésrendészeti eljárásban. Indítványozó (2) ezt a tárgybeli perben is hangsúlyozta, a párhuzamos perben Indítványozók hivatkoztak is rá – de az „eredménye” mindössze annyit lett, hogy Indítványozó (1) ügyféli jogállása nem nyíltan, hanem burkoltan került megtagadásra.

Értesítésről pedig szó sem volt, a mai napig nem tájékoztatta őt a hatóság arról, hogy megtagadta az ő ügyféli jogállását is. Egyéb értesítések sem léteznek: Indítványozók egyike sem kapott értesítést az építésrendészeti eljárás megindulásáról sem, sőt még arról sem, hogy folyik ilyen. Holott pedig Indítványozó (2) a hatósági szemlét követően folyamatosan kért tájékoztatást, s kérte ügyféli jogállása megállapítását (8. sz. / EPAPIR-20 211 027-68; 10. a)-b) sz. / EPAPIR-20 211 123-12 066; 12. sz. / EPAPIR-20 211 202-10 415). Az eljárást megszüntető VA/ETDR-EOF/2559-6/2021. számú végzés a hatóság tájékoztató levele szerint tévedésből került postázásra Indítványozó (2) számára (17. sz. / VA/ÉO2/292-8/2021. számú tájékoztatás panaszbejelentésről, keltezés: 2021. december 10.), Indítványozó (1) pedig még csak „tévedésből” sem kapott ilyen végzést. Az építésrendészeti eljárást megszüntető VA/ETDR-EOF/2559-6/2021. számú – 2021. december 02. napi keltezésű, de csak 2021. 12. 06. napján kézbesített – végzés meghozatalát követően került csak sor Indítványozó (2) ügyféli státusz iránti kérelmének egyáltaláni megválaszolására: először vissza-, majd elutasítására. Következően még ha a hatóság hely adott is volna a kérelemnek, Indítványozó (2) már nem élhetett volna ügyféli jogaival, hiszen nem is volt már eljárás. A hatóság köteles, különösen hivatalbóli eljárásnál – márpedig az építésrendészeti eljárás nem kétségesen ilyen – a potenciális ügyfelek személyét megállapítani, s őket az eljárás megindulásáról értesíteni. A hatóság ezzel is megsértette Indítványozók tisztességes eljáráshoz való jogát, a bírói ítélet azonban nem tartotta relevánsnak (35. sz. / **1.K.700.074/2022/9.** [26]), miáltal megerősített egy kimondottan alaptörvényellenes hatósági gyakorlatot, módszert, következően maga a bíróság is megsértette a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.

A támadott ítélet Indítványozó (2) ügyféli jogállásával kapcsolatban a **IV/2273-1/2022.** számú alkotmányjogi panasz tárgyát képező **1.K.701.316/2021/ 14.** számú ítéletében leírtakat ismételve megint csak arra jut, hogy Indítványozó (2) nem ügyfél, mert a bejelentő nem ügyfél, mert az építésrendészeti

eljárás hivatalból indul, s mert az építésrendészeti eljárás a tárgybeli ingatlan keleti oldalával kapcsolatos, nem pedig a nyugatival. Ennek okán a hatóság nem vizsgálta a nyugati oldallal kapcsolatos jogsértéseket, következően a bíróság sem vizsgálja. Nyilvánvaló, hogyha a fél jogát és jogos érdekét közvetlenül érintő tényeket sem a hatóság, sem a bíróság nem hajlandó vizsgálni, akkor nyilvánvaló az is, hogy a fél (ebben a perben is) teljesen eszköztelen. Mindhiába bizonyítja a jogsértés tényét, ha sem a tény, sem a jogsértés nem érdekli sem a hatóságot, sem a bíróságot. A hatóság nem tett eleget a tényfeltárási kötelezettségének, a az irányadó anyagi építési jog alkalmazását is mellőzte, miáltal sérült a tisztességes eljáráshoz jog. A bíróság ezen hatósági eljárást helyeselve maga sem tett eleget a ténybírói szerepköréből adódó kötelezettségének, a hatósági döntés valódi törvényességi felülvizsgálata helyett formális-automatikus, ráadásul kizárólag eljárásjogi szabályokra hivatkozó döntést hozott, miáltal a bírósági eljárásban is sérült a tisztességes eljáráshoz való jog. Ez azért is súlyos alapjogsértés, mert éppen a tényfeltárási és az anyagi jognak való megfeleltetés alapozná meg Indítványozó (2) – mint a szomszédos telek hasznélvezői jogosultja – ügyféli jogállását az Ákr. 10. §-a és az Elj. r. 4. § (2) bekezdése alapján. Színezt a képet, hogy az Alkotmánybíróság 3278/2019. (XI. 5.) AB határozata éppen a szomszédos telek hasznélvezeti jogosultjai ügyféli jogainak érvényre juttatása érdekében semmisítette meg az egyébként bőven több mint egy éve jogerős építési engedélyt. Azért mert az ügyféli jog szent dolog! Jogellenes megtagadása – s a diszkriminatív is ilyen – a tisztességes eljáráshoz való jog súlyos megsértése. Indítványozó (1) kapcsán pedig még a jogorvoslathoz, a bírói út igénybeviteléhez való jog megsértése is az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésébe ütközően.

Az pedig, hogy a szomszédos telek hasznélvezője tette a bejelentést, közömbös. Az alapvető jogok biztosa számos jelentésében kénytelen volt leszögezni (AJB-7891/2012., 13. old.):

„A panasz és közérdekű bejelentés az Alaptörvény XXV. cikkén, vagyis a petíciós jogon alapul, azonban a helytelen jogalkalmazói gyakorlat a hatósági tevékenység kiüresedéséhez vezethet, amely ebben az esetben a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal és a jogorvoslathoz való joggal kapcsolatban idéz elő visszásságot.”

A konkrét ügyel kapcsolatban így fogalmazott:

„A Ket. és a Panasztörvény párhuzamos alkalmazása oda vezet, hogy a Felügyelőség a hatósági ellenőrzés lefolytatása ellenére úgy tekinti, hogy az ügyet a Panasztörvény alapján vizsgálja, és a beadványozó tekintetében a Panasztörvényt alkalmazza, így »nem kell« hivatalból vizsgálnia a beadványozó ügyféli jogállását. Az ügyben meglátásom szerint a beadványozó érintettsége miatt a Ket. 15. §-ára tekintettel megállapítható lett volna a beadványozó ügyféli jogállása. Azzal, hogy a Felügyelőség hivatalból nem vizsgálta a beadványozó ügyféli jogállását, a jogbiztonság követelményével, valamint a tisztességes eljáráshoz való joggal kapcsolatban idézett elő visszásságot.”

A beadványozót teljesen más jogok és kötelezettségek illetik meg a Panasztörvény és a Ket. szerinti ügyféli minőség esetében.”

Bár a régi Panasztörvényt említi, de ennek a lényegét tekintve nincs jelentősége, mert a jelenleg hatályos Panasztörvény sem rendelkezik e körben másként. A hatályon kívüli Ket. 15. §-a pedig az Ákr. 10. §-ával ekvivalens.

Az országgyűlési biztos számtalanszor megismételt szavai – úgy tűnik – semmiféle hatást nem gyakoroltak a hatóságra, de a bíróság sem mérlegelte azokat.

Tehát nyilvánvalóan nem a „bejelentés” a releváns, hanem a telekszomszédság. Az viszont már a jogegyenlőségi szabály nyílt negligálása, ha a tárgybeli ingatlan keleti oldalával kapcsolatos egyik

eljárásban ügyfél Indítványozó (2), a másik, állítólag csak ugyanezen keleti oldallal kapcsolatos eljárásban pedig nem lehet ügyfél.

A jogszabályok nem teszik lehetővé a kétféle megítélést, ellenkezőleg: az Elj. r. alapján egyértelműen mind az engedélyezési, mind az építésrendészeti eljárásban ugyanazon szempontok szerint kell a hatóságnak az ügyféli minőséget megállapítania. A megkülönböztetés azon túlmenően, hogy *contra legem*, önkényes, sérti a törvény előtti egyenlőség alapelvét, az egyenlő bánásmód alapelvét, amely azt is jelenti, hogy azonos helyzeteket azonosan kell megítélni, miáltal súlyosan sérült a XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított hatósági tisztességes eljárásához való alapjogunk is, s mivel ezt a bíróság kvázi magától értetődően, magyarázat, indoklás nélkül elfogadta, sérült a XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított bíróság előtti tisztességes eljárásához való jogunk is, végső erejében az I. cikk (1) bekezdésében garantált emberi méltósághoz való korlátozhatatlan emberi jogunk.

Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt alapelv, miszerint „A törvény előtt mindenki egyenlő”, egyben alapjog, amelyet az I. cikk (3) bekezdése alapján csak az ún. arányossági teszt elvégzésével lehet indokolt esetben korlátozni. A szóban forgó ügyben ilyen teszt elvégzése nyilvánvalóan nem történt, viszont éppen a jogszabályok szövegéből következően még az elvégzésére sem lehetne indokot találni.

Az Alkotmánybíróság több döntésében foglalkozott a XV. cikk (1) bekezdésében foglalt általános jogegyenlőségi szabállyal, következetes álláspontja szerint annak végső forrása az egyenlő emberi méltóság {30/2017. (XI. 14.) AB határozat [50], [51]}:

„Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt általános jogegyenlőségi szabály értelmezése során kimunkált gyakorlata szerint a jogrend valamennyi szabálya tekintetében azért biztosítja az egyenlően kezelés követelményét, mert az *egyenlőség végső forrása az egyenlő emberi méltóság*. A jogegyenlőség klauzulája a közhatalmat gyakorlók számára azt az alkotmányos parancsot fogalmazza meg, hogy valamennyi személyt egyenlő méltóságuként kezeljenek, és szempontjaikat egyenlő mércével és méltányossággal mérjék. Ez a követelmény az egész jogrendre kiterjed, ugyanis *a közhatalmat gyakorlók kötelesek egyenlő elbánást biztosítani a joghatóságuk alá tartozó minden személy számára*. Ebből következik, hogy egy adott szabályozás abban az esetben nem felel meg az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt alkotmányos mércének, ha végső soron az emberi méltósághoz fűződő jogot sérti. Vagyis a jogegyenlőség elve nem bármifajta különbségtételt, hanem csupán az emberi méltóságot sértő megkülönböztetéseket tilalmazza. Alaptörvény-ellenes, vagyis emberi méltóságot sértő megkülönböztetés abban az esetben állapítható meg, *ha a különbségtétel önkényes*. A hátránnyal járó különbségtétel az általános mérce szerint akkor minősül önkényesnek, *ha nincs észszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka*. Ennek ellenőrzéséhez elsődlegesen az intézkedés legitim célját szükséges vizsgálni. Ezenkívül szükséges értékelni egyfelől azt, hogy az intézkedés alkalmas-e a legitim cél eléréséhez, másfelől pedig azt is, hogy az elérni kívánt, legitim cél által kijelölt személyek köre egybeesik-e az intézkedéssel érintett személyek körével. Mindezen szempontok nyújtanak lehetőséget annak eldöntéséhez, hogy egy különbségtétel önkényesnek, észszerű indokot nélkülözőnek tekinthető-e [...]”

„Hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha a szabályozás lényeges eleme tekintetében nem azonos az alanyok elbírálása, jogaik és kötelezettségeik meghatározása.”

A mi esetünkben nem a jogi szabályozás sérti az egyenlőséget, hiszen az éppen megköveteli. Azt a hatóság intézkedése és az azt elfogadó bírói döntés sérti, a megkülönböztetésnek nyilvánvalóan nincs semmiféle alkotmányos indoka, semmiféle legitim célja, a hátrányos különbségtételt a bírói döntés meg kísérelte

indokolni, ítéletében az e körben tett felperesi kifogásokat teljesen figyelmen kívül hagyta. Az ügyféli jogaink meghatározása merőben ellentétes a két eljárásban, miáltal a hátrányos megkülönböztetés megvalósult. A legszomorúbb ebben, hogy szándékosan.

Amennyiben a bíróság tiszteletben tartotta volna az Alaptörvény fentebb hivatott szakaszait, szükségképpen Indítványozókra nézve kedvező döntést hozott volna, illetve nem tűrte volna, hogy a hatóság Indítványozó (1) ügyféli jogállását is megvonja a XXVIII. cikk (7) bekezdésébe ütközően egy Indítványozó (1) által rendes jogorvoslattal nem támadható döntésben, pont az előtte folyamatban lévő per alatt: a bíróság szemé előtt. Az alapjogsértések tehát a bírói döntést érdemben befolyásolták.

Indítványozó (1) a XIV. cikk (5) bekezdése alapján védett tulajdonsággal rendelkező fél, amely tulajdonsága értelemszerűen nem tőle függ, azt befolyásolni nincs hatalma. Vele kapcsolatban a XV. cikk (2) bekezdésének sérelme is megvalósult: a hatóság a párhuzamosan folyó eljárások mindegyikében igyekezett őt megalázni, a „támogatóra szoruló” szókapcsolat idézőjelbe tételével is gúnyolta, kérelmeit nem válaszolta meg, a bíróság pedig ezekről tudva nem utasította rendre alperesi hatóságot – ellenkezőleg: a párhuzamos 1.K.701.316/2021/14. számú ítéletében megalázóan elutasította Indítványozó (1) támogatott döntéshozatallal kapcsolatos állítólagos kifogásait, amelyek azonban abban a perben nem is léteztek (vö. V/2273-1/2022. számon előterjesztett kiegészítés). Csak úgy csuklóból, zsigerből, mondhatni: rutinból – a nem is létező kereseti kérelmet. A tárgybeli perben pedig hagyta, hogy alperesi hatóság jogaitól fossza őt orvosolhatatlanul. Indítványozó (1) emberi méltóságán esett sérülés talán jóvátehetetlen (legalábbis egyelőre nem gyógyuló). Amit Indítványozó (1) kénytelen volt átélni, az egy autista számára kibírhatatlan. Valószínűleg soha többé nem fog bízni sem hatóságban, sem bíróságban.

Holott az Alaptörvény, az EJEE, a CRPD és a magyar Fot. alapelvei mellett az eljárási jog is egyértelmű útmutatást ad:

Ákr. 15. A kiskorú, a cselekvőképtelen és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorú, valamint a fogyatékossgal élő személy *eljárási védelme*

29. [Általános szabályok]

(1) A kiskorút, a cselekvőképtelen és a cselekvőképességében részlegesen korlátozott nagykorút, valamint a fogyatékossgal élő személyt a közigazgatási hatósági eljárásban *fokozott védelem* illeti meg, ezért

Kp. 78. § (5) A bíróság hivatalból bizonyítást rendelhet el [...]

b) a kiskorú vagy fogyatékossgal élő személyre jogosult támogatásra jogosult személy *érdekeit veszélyeztető* jogsértésre való hivatkozás esetén, vagy

Ismét csak nem a jogi szabályozás okozta a diszkriminációt, hanem a hatóság inhumánus hozzáállása, amelyet sajnos a bíróság is követett. Senkit sem lehet megalázó bánásmódnak alávetni, egy szükségképpen sérülékeny pszichéjű, védtelen lelkű autistát nem lehet lelkileg kínozni. Ha nem emberségből, legalább azért, mert az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése tiltja.

*

Mellékletek:

I. Tulajdoni lap (JPG, 3 lap)

II. Térkép

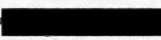
III. VA/ÉTDR-ÉOF/3124-9/2021. sz. fennmaradási engedély

Hegyhátszentjakab, 2022. november 17.

Tisztelettel:

Aláírva elektronikus aláírással Indítványozóként – mindenben egyező – két külön példányon.

Ezen példány Indítványozó (1) elektronikus aláíráásával van ellátva.